

Politiek jaarverslag 2013

Het jaar 2013 was het jaar waar Europa in toenemende zin het nieuws wist te halen. Helaas niet omdat het allemaal nou zo fantastisch gaat: de eurocrisis zeurt door, vluchtelingen zitten onder erbarmelijke omstandigheden in Zuid-Europa als ze hun tocht met gammele bootjes overleven en de het Nederlands discours over Europa gaat over futiliteiten als APK-keuringen en schoolfruit. Er is dus genoeg te doen voor ons om voorstellen te doen om Europa te verbeteren en daar hebben we dan ook hard aan getrokken.

Ons Europa pakt de crisis aan

De euro mag dan in wat veiliger vaarwater zijn, de crisis is nog niet voorbij. Dat blijkt wel uit de nog steeds oplopende werkloosheidscijfers en de wankelende balansen van veel Europese banken. Er blijven financiële bubbels uit elkaar spatten, dit jaar was Cyprus aan de beurt. Het toonde maar weer aan hoe belangrijk het is om Europees banktoezicht goed te organiseren en te komen tot een bankenunie waarin ons Europa niet door de financiële markten uit elkaar gespeeld kan worden. Wij hebben ons sterk gemaakt voor dit toezicht en voor de bankenunie. Perverse prikkels moeten het bankensysteem uit, dus ook bonussen worden aan banden gelegd en steeds striktere regels over hoe banken en financiële markten omgaan met ons geld staan op de rol. Een punt waar Bas Eickhout zich al lang voor inzette is bijvoorbeeld die van belastingontwijking. Zolang Europese lidstaten met elkaar concurreren op lage belastingen nemen de inkomsten van die landen alleen maar af en maken financiële instellingen gretig gebruik van ingewikkelde constructies – met name via Nederland en Ierland – om zo min mogelijk of zelfs geen belasting te betalen. Wij zetten ons in om dit te doorbreken en dit soort constructies uit te bannen. Voor

multinationals is Nederland een belastingparadijs en wij deden voorstellen om dit aan banden te leggen.

Maar dat is slechts een kant van de medaille. De gevolgen van de crisis en de aanpak daarvan vraagt om een sociale dimensie. Waarom controleren we landen alleen op begrotingstekorten en niet op sociaal beleid zoals een maximumpercentage werkloosheid? De jeugdwerkloosheid neemt bijvoorbeeld in heel Europa toe, in het bijzonder in zuidelijke landen waar een generatie opgroeit zonder perspectieven. Dat is een prijs die wij niet willen betalen. We hebben ons dan ook ingezet om daar verandering in te brengen en langzaam maar zeker zien wij bij de Europese Commissie en bij de regeringsleiders ook aandacht voor de problematiek waar wij Europeanen dagelijks tegenaan lopen: hebben we nog wel inkomen binnenkort? Marije Cornelissen zet zich in de commissie sociale zaken in om de sociale poot onder de muntunie gestalte te geven want ons Europa beperkt zich niet tot de vrije markt, maar moet ook werkloosheid en armoede terugdringen. Als woordvoerder van de groene fractie pleit Marije ervoor dat landen ook stevig op hun sociale beleid afgerekend worden. Op Marijes initiatief hebben maatschappelijke organisaties in alle lidstaten op de terreinen armoede, huisvesting, werknemersrechten en milieu zich dit jaar bemoeid met het economisch bestuur door alternatieve aanbevelingen voor het economisch beleid van hun land te doen.

Ons Europa is er voor mensen

Dat Europa ook om mensen gaat en solidariteit lieten wij ook zien met het rapport over vrouwenrechten op de Balkan die Marije door het Europees Parlement wist heen te halen. Europa komt op voor de rechten van haar inwoners en op de Balkan hebben vrouwen nog lang niet de rechten te die wij in Nederland gewend zijn. Ook vestigden we dit jaar weer de aandacht op de rechten van homo's op ons continent: Marije bezocht diverse (verboden) gayprides om hen die strijden voor gelijkheid te helpen om hun rechten te krijgen, en dit aan te grijpen om problemen met de rechtsstaat in landen op de Balkan, Oekraïne en Moldavië aan te pakken. Ook stelde Marije de aanval op homorechten en maatschappelijke organisaties in Rusland aan de kaak.

Wanneer we buiten Europa kijken zien we dat het allemaal nog schrijnender kan. Judith Sargentini heeft met eigen ogen gezien onder wat

voor omstandigheden vluchtelingen van de Arabische Lente in kampen zitten in Jordanië, Griekenland en Italië. De drama's bij Lampedusa tonen aan dat het Europees beleid voor vluchtelingen niet solidair is. Het is erop gericht om de poorten van Europa dicht te houden met alle gevolgen van dien. Judith heeft meerdere factfinding missies gedaan naar de plekken waar vluchtelingen van oorlog en honger hun heil zoeken en heeft de ellende van dichtbij gezien. In het Parlement strijdt zij dan ook voor humane opvang en een beter systeem voor asiel. De noordelijke landen wassen echter hun handen in onschuld. Het Europees asielbeleid is dit jaar herzien, maar helaas moesten wij wederom constateren dat het nieuwe beleid niet de humane en solidaire grondslag heeft die wij Europa waardig vinden. Dat zien we ook bij het debat rond de opvang van Syrische vluchtelingen waar Judith voor meer inzet van Europa pleit: Europa moet Syriërs opvangen want in de regio van Syrië zitten de kampen overvol.

Na drie jaar soebatten tussen parlement en Raad ligt er nu wel een Europese richtlijn voor seizoensarbeid door derdelanders waarin hun rechten worden geregeld. De richtlijn moet arbeidsmigranten die veelal illegaal in de landbouw en het toerisme werken, een reguliere basis geven. Hiermee komen mogelijkheden voor toekomstige wetgeving voor arbeidsmigratie een stap dichterbij. Een onderwerp waar GroenLinks zich al jaren voor inzet.

Dat Europa een continent van welvaart en luxe is heeft zij mede te danken aan de wijze waarop wij door de eeuwen heen zijn omgesprongen met de rest van de wereld. Gelukkig zijn we de tijd van kolonies alweer lang voorbij, maar helaas heeft dat niet geleid tot een welvarend Afrika. Integendeel. Europa, maar ook China en andere landen hebben weliswaar het continent hard nodig voor grondstoffen, maar die worden bepaald niet eerlijk verkregen. In mijnen wordt onder vreselijke omstandigheden gewerkt en vaak worden met de opbrengsten van de gemijnde grondstoffen burgeroorlogen gefinancierd. Judith heeft hier aandacht voor gevraagd in het Parlement en bezocht onder andere Congo om te zien hoe het er nu aan toe gaat. Op aandringen van Judith komt de Commissie nu eindelijk met een richtlijn over eerlijke handel in grondstoffen. Een punt waar Judith al lang op hamert: wij willen een beleid zoals de Verenigde Staten in hun Dodd Frank Act heeft opgenomen: fabrikanten moeten aantonen dat hun uitgaven aan grondstoffen niet leidt tot de financiering van bloederige oorlogen. Judith haar inzet voor transparantie van bedrijven en eerlijke

handel werd daarom dit jaar beloond met de Fair Politician of the Year Award van de Max van der Stoel Foundation.

Ons Europa beschermt privacy

Dankzij Edward Snowden, die mede op initiatief van GroenLinks was genomineerd voor de Sacharov-prijs, weten we dat onze jarenlange roep om betere bescherming van privacy en een stop op het uitwisselen van gegevens met de Verenigde Staten geen achterdocht was. De schaal waarop onze privacy wordt geschonden is zelfs nog groter dan wij ons hadden kunnen voorstellen. Wij stemden daarom destijds ook tegen de “reparatie” van het SWIFT akkoord in tegenstelling tot bijvoorbeeld D66. Dit jaar kregen wij in het Parlement de volle steun in een oproep deze overeenkomst alsnog in te trekken. De Groenen zijn dossierhouder op databescherming en Judith neemt daar het onderdeel cloud computing en netneutraliteit onder haar hoede. Ook hier lopen wij grote risico's: jouw gegevens worden opgeslagen in de cloud zonder dat er goede afspraken zijn over wie daar wanneer en waarom in zou mogen kijken. Voor velen een eye-opener en met de recente ontwikkelingen met de NSA des te belangrijker. Privacy en het aanpakken van terrorisme en criminaliteit is een moeilijk dossier: waar ligt de scheidslijn? Dat merkt Judith nu ook met het opstellen van het rapport rond witwassen: wie mag nou wanneer personen gaan onderzoeken vanwege zogenaamd verdachte transactie? Als rapporteur voor het parlement probeert Judith hierop een antwoord te formuleren dat leidt tot een betere aanpak van witwassen maar tegelijkertijd regels voor de bescherming van persoonsgegevens in acht neemt.

Ons Europa stopt klimaatverandering en stimuleert de groene economie

Een van de grootste uitdagingen waar we in de wereld voor staan is het stoppen van klimaatverandering. In 2015 zal in Parijs het wereldwijde akkoord moeten komen om te voorkomen dat de aarde verder opwarmt. Na het debacle in Kopenhagen zijn we nu op weg naar een nieuw akkoord. Bas is in het Europees Parlement het gezicht van een ambitieus klimaatbeleid: of het nu gaat om emissiehandel (ETS) waar hij de steun heeft van bedrijven als Unilever maar ook zelfs Shell of het een halt toeroepen aan van niet duurzame biobrandstoffen (geen voedsel in de

tank): wij weten ons stempel te drukken op de besluitvorming. Dat het altijd nog beter moet is helder, maar we hebben nogal eens een conservatieve meerderheid tegenover ons. Dat het dan toch lukt om het rapport van Bas over het uitfaseren van de schadelijke F-gassen die in airconditionings en koelkasten te vinden zijn door het Parlement te loodsen is het bewijs dat onze visie op groene oplossingen voor de economie werkt: deze wetgeving bezorgt de Europese industrie een voorsprong op de mondiale concurrentie. Dit jaar poogden we ook het gemeenschappelijk landbouwbeleid te vergroenen: de grootste kostenpost van de EU die duidelijk aan vergroening toe is. Wij deden vele voorstellen om dit te bewerkstelligen, maar de ouderwetse landbouwlobby wist zoals gewoonlijk van geen wijken. Kleine succesjes werden behaald, maar uiteindelijk moeten we constateren dat we nog veel meer groene Europarlementariërs nodig hebben om het hele systeem om te gooien. In die zin was de hervorming van het visserijbeleid wel succesvol te noemen: op voorstel van de Groene fracties zijn de afspraken over de totstandkoming van visquota aangescherpt om te komen tot duurzame visserij. Wij strijden door voor visrijke zeeën en zien dat we telkens weer een stap dichterbij komen.

Niet voor niets was Bas wederom de nummer 5 en daarmee hoogstgeplaatste politicus in de Duurzame 100 van Trouw.

Ons Europa is democratisch

De Europese delegatie presenteerde in mei dit jaar het manifest “Macht pakken met Europa” als antwoord op de lijstjes van CDA en kabinet over wat er zoal moet worden teruggehaald uit “Brussel”. Zij kwamen met betreurenswaardige lijstjes die aan alle kanten rammelden, wij presenteerden waarom Europa nu juist wel nodig is. Als we niet als een blok staan tegenover de financiële markten en multinationals dan worden we speelbal van het grootkapitaal. Juist door onze krachten te bundelen kunnen we de banken aanpakken, kunnen we vervuiling aanpakken en kunnen we vorm geven aan een innovatieve groene economie. Het manifest is te lezen op www.machtpakkenmeteuropa.nl en leverde een boeiende discussie op op de website van de Helling. Om te komen tot een Europa dat die macht doorbreekt moet er ook dringend wat gedaan worden aan verbetering van de democratie in Europa: wij deden daar in samenwerking met de Tweede Kamer voorstellen voor in een 10-puntenplan. De Europeaan moet het voor het zeggen krijgen, in plaats van

de Eurocraat. Het is niet voor niets dat daarom de Europese Groene Partij de enige is die de Europeaan laat bepalen via Europese primaries wie haar leading candidates worden in de Europese verkiezingen. Die groene primaries lopen nu en daarover vind je op onze website meer informatie.

Ons Europa stemt groen

Komend jaar is het verkiezingsjaar. GroenLinks haalde in 2009 een prachtscore met drie zetels in het Europees Parlement en is onderdeel van de Groene fractie van 58 leden. De komende verkiezingen zullen spannend worden voor de Groenen. De Europese stemmer is niet makkelijk te winnen in een door crisis verscheurd Europa. Juist door de opstelling van de Europese Raad en een conservatieve Commissie voelen mensen zich in de steek gelaten en niet gehoord. Sommige van die stemmers zijn nationaal in de armen gedreven van extreme en radicale rechtse partijen zoals de Gouden Dageraad in Griekenland of het Front National in Frankrijk. Europa is een project van een lange adem en juist ook ontstaan om vrede en verdraagzaamheid. Wij zullen ons inzetten voor een Europa dat iedereen gelijk behandelt, dat niet discrimineert, waar je kan wonen en werken waar jij wilt. Juist daarom is het belang van Groene politiek nu van groot belang. Samen met onze zusterpartijen gaan we ervoor om de Groenen van de vierde naar de derde beweging in Europa te maken. Daar hebben we ieders hulp bij nodig, ook de jouwe. Wordt lid van onze nieuwsbrief, volg ons op Twitter en doe mee!